

Enn Tarvel

Ajalookimbatused

Koostaja: Marten Seppel

Tartu 2013

Sisukord

MINEVIKU MÖTESTAMISE RASKUSED

Iseolemine (1993).....	11
Eesti agraarareng 16.–17. sajandil (1978).....	18
Liivi asustusajaloo uurimise vajalikkusest (1995).....	28
Ajalugu kui kaunis muinasjutt (2002).....	36
Kas ajalugu saab kirjutada objektiivselt? (2005).....	46
Ajaloolase analüüsist (2000).....	58
Mälestusi Julius Madissonist (2013).....	71
Paul Johansen Eesti asustusajaloolasena (2006).....	76
Vanaisa pintsak, pojapoja kuub (1999).....	83

AJALOOKIRJUTUS KESKAJAL

Kuningas Óláfr Tryggvasoni lapsepõlveaastad Idateel (2005).....	89
Idrisi ja Tallinn (2003).....	94
Sigtuna hukkumine (2007).....	102
Taani Läänemere-poliitika 11.–13. sajandil (1998).....	113
Läänemaa varaajaloost (1997).....	123
Misjon ja usuvahetus Eestis ja Liivimaal 11.–13. sajandil keeleliste allikate põhjal (1998).....	136
Henriku Liivimaa kroonika ilmumise puhul (1983).....	145
Henrik ja tema aeg (1987).....	156
Henriku motiividel (2004).....	179
Kui Russin hõikas Võnnu meistrile nagu oma <i>draug's</i> ile (2003).....	184
Kaheksasada aastat ilma vapra liivi vanema Akota (2006).....	187
Saarlaste jaagupilupaeva ülestõus 1343. aastal (2005).....	190

Eesti hispaania munga geograafilises kirjelduses	
14. sajandist (1967)	196

KESKAJA ÜHISKOND

Ühiskondlikud suhted Eestis II aastatuhande algul (1992)	203
Liivimaa linnade tekkimine 13. sajandil (2007)	218
Sotsiaalajaloolise terminoloogia tõlgendamine	
Liivimaa 13. sajandi ajalooallikates (2004).....	230
Vanimate maamõõduühikute ühisjooni Ida-Euroopas (1971).....	235
Rahvaarv ja maakasutusühikud Eestis 13. sajandi algul (1999)	255
Vakuseinstitutsioon Eestis 13.–17. sajandil (1999)	259
<i>Heiten</i> (1998)	270
Sotsiaalsete hierarhiate stabiilsus Balti regiooni	
majanduslikus arengus feodalismiperioodil (1990).....	272
Koguva vabaduskiri (1972)	288
Lääne viljaturu mõju Kirde-Euroopa põllumajandusele	
15.–16. sajandil (1991)	293

POOLA AEG

Kuidas Liivimaa Poola omaks sai (1557–1569) (1966)	301
Liivimaa provintsi riigiõiguslik seisund	
16. sajandil ja 17. sajandi algul (2003)	320
Veel kord Sigismund Augusti privileegi autentsusest (1962)	330
Võbraanetsitest Tartu staarostkonnas (1960).....	344
Veel kord <i>mõrtsukad</i> (1980)	360
Lahing Palmse mõisa juures 1603 (1993)	363

KOHAJALUGU

Kas Otsela tšuudid olid Koivalinna eestlased? (1975).....	373
Läänemaa seitse kihelkonda (1971)	379
Kolme Saaremaa linna nimest (2007).....	387

Sisukord

Järvamaa alguloost (1979).....	396
<i>Jalg</i> (2001).....	402
Veel kord eesti -vere kohanimedest (2000, 2006).....	405
Lahemaa ajalugu (2013).....	408
Isepäine Enn Tarvel (<i>Jaan Undusk</i>).....	423
<i>Ilmumisandmed, viited ja märkused</i>	437
<i>Nimeloend</i>	533